

آیا جهش‌های ویروسی، جهان را در مقابله با کرونا به عقب می‌راند؟

افزایش خطرات و نگرانی‌های ناشی از نوع جهش یافته ویروس کرونا در آفریقای جنوبی عجیب نیست و دانشمندان همواره به این نکته آگاه بودند که ویروس‌ها برای خنثی کردن تلاش‌هایی که در جهت محدود کردن شیوع آنها و ایجاد عفونت صورت می‌گیرد، جهش می‌کنند.

افزایش خطرات و نگرانی‌های ناشی از نوع جهش یافته ویروس کرونا در آفریقای جنوبی عجیب نیست و دانشمندان همواره به این نکته آگاه بودند که ویروس‌ها برای خنثی کردن تلاش‌هایی که در جهت محدود کردن شیوع آنها و ایجاد عفونت صورت می‌گیرد، جهش می‌کنند.

به گزارش ایسنا، متخصصان می‌گویند این واقعیتی است که اکنون با آن روبه‌رو شده ایم اما این هنوز یک فاجعه محسوب نمی‌شود.

هنوز جزئیات و نکات بسیاری هستند که دانشمندان در مورد نوع جدید جهش یافته ویروس که در اصطلاح علمی به «بی ۱۳۵۱» موسوم است، نمی‌دانند اما آخرین پژوهش‌ها پیرامون این که این ویروس می‌تواند میزان مصونیت واکسن آکسفورد را کاهش دهد، موجب نگرانی است.

تحقیقاتی که در آفریقای جنوبی انجام شده نشان می‌دهد که قابلیت واکسن آکسفورد در مقابل عوارض ملایم تا متوسط این ویروس «محدود» و تنها ۱۰ درصد است. به عبارت دیگر، افراد واکسینه شده (با واکسن آکسفورد) در صورت آلوده شدن به ویروس همچنان می‌توانند دچار عوارضی از جمله تب، سرفه و خستگی مفرط شوند و در نتیجه بیماری را به دیگران سرایت دهند.

اما با توجه به این که این مطالعه تنها روی دو هزار فرد سالم با میانگین سنی ۳۱ سال انجام شده است، مشخص نیست که آیا واکسن آکسفورد در مقابله با عوارض شدید بیماری یا بستری در بیمارستان موثر است یا نه.

برای نتیجه‌گیری قاطع در این زمینه به تحقیقات بیشتری نیاز است که احتمالاً در هفته‌های آینده انجام خواهد شد.

اما پرفسور شتیر مدحی که رئیس این پروژه تحقیقاتی در آفریقای جنوبی است، می‌گوید شباهت‌های این واکسن به واکسن‌های تولیدی موسسه «جانسون اند جانسون» که شدت عوارض بیماری را تا ۸۹ درصد کاهش داده است، حاکی از آن است که واکسن آکسفورد همچنان قابلیت جلوگیری از بیماری شدید یا مرگ را دارد.

او گفت: هنوز این امیدواری وجود دارد که واکسن آسترانکا در گروه‌های سنی که در معرض عوارض شدیدتر بیماری هستند، به خوبی واکسن‌های جانسون اند جانسون عمل کند.

پرفسور سارا گیلبرت، طراح واکسن آکسفورد اذعان داشت که این واکسن احتمالاً قابلیت کاهش موارد ابتلا را ندارد اما هفته گذشته اظهار اطمینان کرد که همچنان به دلیل مصونیت ناشی از این واکسن، ما شاهد مرگ و میر و بستری شدن بیماران با عوارض شدید در بیمارستان نخواهیم بود.

تحقیقات دیگر نیز نشان داد که واکسن‌های تولیدی فایزر، مدرنا و نوواکس (با ۶۰ درصد مصونیت) نیز در مقابل جهش نوع آفریقای جنوبی ویروس کرونا مصونیت می‌دهند، اما در مقابل نوع اولیه و اصلی ویروس کرونا چندان موثر نیستند.

در این میان، «جانسون اند جانسون» و «نواکس» گزارش داده‌اند که هیچ‌یک از بیماران آلوده به ویروس آفریقای جنوبی که تحت آزمایش آن‌ها بوده‌اند، فوت نکرده‌اند که به رغم پیچیدگی‌های «بی ۱۳۵۱» در مبارزه بشریت علیه ویروس کرونا به منزله یک پیروزی است.

مقامات مسؤول در آفریقای جنوبی که مرکز حدود ۹۰ درصد ابتلا به نوع جهش یافته ویروس در سطح کشور است، تصمیم گرفته‌اند برنامه تزریق واکسن‌های آکسفورد را متوقف کنند. این برای آفریقای جنوبی که تنها هفته گذشته یک میلیون دوز این واکسن را پیشاپیش برنامه واکسیناسیون کادر درمانش دریافت کرد، یک ضربه است.

مقامات پزشکی آفریقای جنوبی گفته‌اند که اگر پژوهش‌های گسترده‌تر، موثر بودن واکسن در جلوگیری از عوارض شدید را تایید

کند، از سرگیری استفاده از واکسن آکسفورد را مد نظر قرار خواهند داد، اما این واقعه جهان را سخت تکان داده است زیرا موید آن است که چگونه جهش های جدید ویروس کرونا می تواند بشریت را در مقابله با کووید-۱۹ به عقب براند.

در انگلیس نیازی به اعمال چنین اقدامی نیست زیرا هم واکسن آکسفورد و هم فایزر نشان داده اند در مقابله با نوع «کنت» ویروس که اکنون در میان مردم این کشور شیوع یافته، موثرند. این نمایانگر آن است که انگلیس می تواند برنامه چشمگیر واکسیناسیون خود را به منظور سبک کردن بار نظام درمان عمومی ادامه دهد.

با وجود این جای اهمال نیست. تاکنون تنها ۱۴۷ مورد ابتلا به ویروس نوع آفریقای جنوبی در بریتانیا مشاهده شده است، اما از آن جایی که دانشمندان تنها موفق به تجزیه ژنتیکی ده درصد از عفونت های کووید-۱۹ شده اند، احتمال بسیاری می رود که عفونت های ناشی از «بی ۱۳۵۱» دور از چشم محققان در نقاط مختلف کشور شیوع یافته باشد.

پرفسور مایک تیلدسلی، یکی از مشاوران دولت در گروه موسوم به «الگوی گروه علمی همه گیری آنفلوآنزا» (اس پی آی-ام) می گوید: بسیار محتمل است که هم اکنون نوع «بی ۱۳۵۱» ویروس کرونا در سراسر انگلیس شیوع یافته باشد.

مقررات جاری قرنطینه - آن چنان که درمورد نوع ویروس انگلیسی در طول تعطیلات عید کریسمس دیده شد - از شیوع سریع و گسترده «بی ۱۳۵۱» جلوگیری خواهد کرد، اما حضور آن در میان مردم موجب نگرانی دولت در مورد لغو مجدد مقررات قرنطینه است.

گروه هایی از مردم که پیش تر مبتلا نشده یا واکسینه نشده اند، همچنان در مقابل این ویروس آسیب پذیر باقی خواهند ماند و به ادامه شیوع آن کمک خواهند کرد.

پرفسور تیلدسلی، کارشناس بیماری های عفونی در دانشگاه واریک می گوید: نتیجه گیری های اخیر در مورد واکسن آکسفورد می تواند پیامد قابل ملاحظه ای به دنبال لغو مقررات قرنطینه در انگلیس داشته باشد.

او روز دوشنبه گفت: این بدان معنی است که حتی با وجود واکسیناسیون گسترده مردم، بسیاری از آن ها مبتلا می شوند و عفونت را بالقوه سرایت می دهند که به معنای آن است که اگر نتوانیم اوضاع را کنترل کنیم، این محدودیت ها باید به مدت بیشتری ادامه پیدا کند.

با وجود این، پرفسور جاناتان ون تم، معاون بالاترین مقام پزشکی انگلیس می گوید احتمال آن که ویروس «بی ۱۳۵۱» جایگزین نوع جهش یافته «کنت» شده باشد و در مقام ویروس غالب در کشور قرار گیرد، اندک است.

او گفت: الگوهای اولیه این داده ها و نظر شخصی من حاکی از آن است که قابلیت سرایت این ویروس بیشتر نیست. بنابراین و در این صورت، دست کم ظرف چند ماه آینده از ویروس کنونی بی ۱۱۷ پیشی نخواهد گرفت و احتمالاً هرگز هم چنین پدیده ای رخ نخواهد داد.

به رغم این، تحقیقات روی ترمیم بسیاری از واکسن های موجود در جریان است که بتواند «فرار» جهش هایی را شبیه به «بی ۱۳۵۱» که تصور می شود از تله پادتن های بدن می گریزد ردیابی کند.

تولیدکنندگان واکسن آکسفورد می گویند می توانند واکسن های جدید را تا پاییز آماده توزیع کنند.

در این میان پرفسور ون تم گفت که در آینده تزریق واکسن های سالیانه یا هر دو سال یک بار برای افراد آسیب پذیر معمول خواهد شد.

اما گمانه زنی ها در مورد واکسن های کووید-۱۹ و آینده آن، همراه با مقایسه هایی که لاجرم میان آن ها صورت می گیرد و شیوع ویروس آفریقای جنوبی، همه موید آن است که احتمالاً هرگز مصونیت جمعی در مقابل کووید-۱۹ به وجود نخواهد آمد.

به گفته پرفسور مدحی، زمان آن فرا رسیده است که نحوه تفکرمان را در مورد برخورد به همه گیری ویروسی تصحیح کنیم.

این فرض که می توانیم جمعیت را به تعداد کافی واکسینه و ویروس را منقرض کنیم، اشتباه است. این پاتوژن هم اکنون نشان داده که می تواند در مقابل حربه های انتخاب شده مقاومت کند و احتمالاً به رغم واکسیناسیون جمعی مردم، همچنان جهش

یافته و انواع بیشتری از آن سربلند خواهد کرد. برخی از این جهش ها قابلیت مصونیت واکسن ها را کاهش خواهد داد.

اکنون زمان آن رسیده است که بپذیریم نقش عمده واکسن حفاظت از مردم در مقابل عوارض شدید ویروس کرونا، اجتناب از بستری شدن در بیمارستان، مرگ میر بیماران و تبدیل بیماری به عارضه ای قابل کنترل در جامعه است و نیز این که بپذیریم اقداماتی از قبیل حفظ فاصله اجتماعی، پوشیدن ماسک و قرنطینه کوتاه مدت بهترین امید ما برای پایین نگاه داشتن نرخ ابتلا به بیماری است.

به گزارش ایندپندنت، این برخورد مضاعف می تواند جان مردم را نجات دهد و از فشار بر نظام های درمانی ما بکاهد اما لزوما نحوه زندگی روزمره را به آن چه پیش تر می شناختیم باز نخواهد گرداند.